

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/103/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233412
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5112233412.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/238/2012-146 z 24. novembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým si voči odporcovi uplatnil právo na zaplatenie sumy 175,- Eur z titulu majetkovej škody a sumy 829,80 Eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Žilina, ktorý o návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodol s omeškaním viac ako 295 dní. Zamietol návrh na prerušenie konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z pripojeného spisu 24Er/1411/2005 mal preukázané, že o návrhu navrhovateľa ako oprávneného zo dňa 16.9.2010 na zmenu súdneho exekútora, doručeného súdu v období od 16.9.2010 do 1.10.2010, bolo rozhodnuté dňa 12.12.2011 tak, že exekučný súd vyhovel návrhu na zmenu súdneho exekútora. Je nepochybné, že k rozhodnutiu o tomto návrhu zo strany exekučného súdu došlo po zákonom stanovenej lehote s omeškaním minimálne cca 15 mesiacov po doručení návrhu, teda exekučný súd sa dopustil nesprávneho úradného postupu. V ďalšom sa zaoberal naplnením ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Pri nesplnení čo i len jedenej podmienky zodpovednosť za škodu zanikne. Nemohol vychádzať v konkrétnom prípade z navrhovateľom tvrdých celkových nákladov na správu jeho pohľadávok prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde, ktoré v kontexte prejednávanej veci navrhovateľ vyjadril v paušalizovanej sume, ktorá mala pripadať na ten ktorý konkrétny prípad, a to z dôvodu osobitosti každého jednotlivého prípadu. Ani nekonkretizoval, ktoré z uvedených nákladov v súvislosti s prejednaným prípadom vynaložil. Neoznačil jediný dôkaz, z ktorého by vznik akýchkoľvek ním tvrdých nákladov vyplýval. Navrhovateľom predložený znalecký posudok vychádza z tzv. zvýšených nákladov, pričom majetková ujma je vypočítaná všeobecne, bez toho, aby sa pri uvedenom výpočte vychádzalo zo špecifik každej jednotlivéj veci. V posudku vychádzal ústav jednak len z

údajov poskytnutých navrhovateľom uvedených v účtovníctve (účtovných dokladov) bez akéhokoľvek auditu, porovnania aj základnej činnosti v poskytnutých úveroch, nielen v podaných návrhoch na vykonanie exekúcie, správu úverov, nielen správu úverov predložených na exekučné konanie, vychádzal z prezumpcie nesprávneho úradného postupu bez náležitej opory v zákone, nerozlišoval jednotlivé konania, konkrétny čas v konaní a pod. Vyúčtované režijné náklady nemôžu byť považované za faktickú škodu, pretože sú vynakladané na celkovú podnikateľskú činnosť navrhovateľa a náklady vynakladané v príčinnej súvislosti s realizáciou predmetu obchodnej činnosti nemožno považovať za škodu. Bez individualizácie nákladov uplatnených navrhovateľom na konkrétnu žalovanú vec, nárok navrhovateľa možno považovať len za náklad podnikateľa vo veci správy a vymáhania pohľadávok vôbec, t.j. náklady podnikateľa súvisiace s podnikaním. Navrhovateľ je povinný vznik škody a jej výšku v konkrétnom konaní preukázať. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v zmysle ust. § 17 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu, uhrádza sa nemajetkovú ujmu v peniazoch. Teda nie každé porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov má takú intenzitu, na základe ktorej by bolo možné automaticky pristúpiť k priznaniu odškodnenia vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy a automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V danom prípade je postačujúce samotné konštatovanie porušenia práva navrhovateľa bez priznania nemajetkovej ujmy. Pritom prihliadol na to, že je povinnosťou pôvodného súdneho exekútora riadne vykonávať úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene. Navrhovateľ nepreukázal, že pôvodný súdny exekútor vykonával jednotlivé úkony exekúcie subjektívne neefektívne alebo s omeškaním, resp. že porušoval svoje povinnosti. Preto nemohlo objektívne posudzované dôjsť u navrhovateľa k vzniku ním tvrdených následkov v podobe vnútorných zásahov do spoločnosti, ovplyvňovania podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušovania jeho práv, straty legitímnych očakávaní a pod. Je všeobecne známou skutočnosťou, že navrhovateľ v danom čase (aj v súčasnej dobe) poskytoval spotrebiteľské úvery vo veľkom objeme v rádovo desiatkach tisíc prípadov, pričom napriek všetkému dosahoval zisk. U navrhovateľa nešlo o súdne konanie, ktoré by malo pre neho existenčný význam. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania, poznamenal že premlčanie sa skúma len u existujúceho nároku. V časti zamietnutia návrhu na prerušenie konania uviedol, že nie je daný dôvod na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p., nakoľko otázka zákonného sudcu je vyriešená rozhodnutím Krajského súdu Žilina č.k. 9NcC/155/2013-21 z 7.3.2013, ktoré je rozhodnutím konečným. Prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je fakultatívne a dospel k záveru, že predmetom konania o ústavnej sťažnosti nie sú vecné otázky konkrétneho sporu, ale skúmanie či nedošlo v danom konaní a rozhodnutí k porušeniu ústavou zaručených základných práv alebo slobôd účastníka. Teda uvedené konanie nepredstavuje konanie, v ktorom sa riešia konkrétne vecné otázky. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešným účastníkom bol odporca, ktorý si neuplatnil trovy konania a zo spisu mu trovy nevyplývajú.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie.

Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahrňujúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti prvostupňovému súdu vytýkal, že ako navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom a prednesom a navrhnúť dôkaz na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti konania. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám.

Riadne a včas požiadal o odročenie pojednávania. Súd sa však nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za jeho neprítomnosti meritórne rozhodol. V žiadosti pritom zdôrazňoval, že trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní.

Zároveň poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd. Tiež poukázal na ust. § 15 O.s.p..

Okrem toho, súdu prvého stupňa vytýkal viacero omylov, z ktorých „príkladne“ uviedol konštatovanie súdu, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Na splnenie zákonnej lehoty, resp. na konanie bez zbytočných prietahov a na konanie bez neodôvodnenej nečinnosti exekučného súdu je dôležité skúmať nie len samotný moment, kedy exekučný súd rozhodol o poverení, ale aj moment, kedy poverenie doručil príslušnému súdnemu exekútorovi.

Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k návrhu, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Vytýkal, že súd sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase, a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Rozhodnutie súdu je vnútorne rozporné. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi.

V odôvodnení rozhodnutia sa súd zaoberá len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd však ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správy informačného systému a výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, poštovné a telekomunikačné výdaje. Nesúhlasí s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník, keď pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu. Hodlal predložiť dôkazy o výške majetkovej ujmy prostredníctvom znaleckého posudku, súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonané ex offo. Ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, preto je v tejto časti rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Z odôvodnenia vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Jeho práva boli porušené prekročením zákonom stanovenej lehoty a tento fakt jednoznačne vyplýva z vykonaného dokazovania. Preto sú irelevantné úvahy súdu o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky si navrhovateľ zvolil, o podstatne a rozsahu podnikateľského rizika a o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora.

Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli ním vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Prílohou znaleckého posudku sú prílohy, ktoré v príčinnej súvislosti s omeškaním exekučného súdu predstavujú podrobný prehľad o vynaložených nákladoch.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.), rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

Za nedôvodné považuje odvolací súd odvolacie námietky navrhovateľa smerujúce proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania.

Okresný súd svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania dostatočne a presvedčivo odôvodnil, s ktorými dôvodmi sa krajský súd stotožňuje. Dôvody na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. nie sú dané. Ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania využije, je ale potrebné podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6

O.s.p.) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. V súdnej veci okresný súd správne konštatoval, že krajský súd ako nadriadený posudzoval opodstatnenosť možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti zákonného sudcu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. O tejto otázke teda súdy právoplatne rozhodli, pričom ide o otázku, ktorú sú súdy v zmysle príslušných ustanovení O.s.p. oprávnené posudzovať. Predmetom konania o rozhodnutí o ústavnej sťažnosti nie sú vecné otázky konkrétneho sporu, ale skúmanie, či nedošlo v danom konaní a rozhodnutím súdu k porušeniu ústavou zaručených základných práv alebo slobôd účastníka. Preto pokiaľ aj ústavná sťažnosť bola zo strany žalobcu podaná, začatie konania pred ústavným súdom v tomto prípade nepredstavuje konanie, v ktorom sa riešia konkrétne vecné otázky, ktoré má na mysli ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p..

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. V tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. V súdnej veci sa nejedná o takýto prípad. Okresný súd postupoval vecne správne, keď návrh na prerušenie konania zamietol.

Hoc aj okresný súd rozhodol o návrhu na prerušenie konania (jeho zamietnutí) spolu s vydaním rozhodnutia vo veci samej, vzhľadom na nedôvodnosť tohto návrhu a vecnú správnosť tohto rozhodnutia, nezakladá postup okresného súdu vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti však predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, respektíve sa k vykonávanému dokazovaniu vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení (§ 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

V preskúmvanej veci sa navrhovateľ ani jeho právny zástupca nezúčastnili stanoveného termínu pojednávania vo veci určeného na deň 24.11.2014, hoci právnomu zástupcovi navrhovateľa bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 12.11.2014. Dňa 20.11.2014 podal e-mailovou poštou žiadosť o zrušenie nariadeného pojednávania a o prerušenie konania až do právoplatného rozhodnutia o ústavnej sťažnosti o porušení práva na zákonného sudcu a nestranný súd. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), čo zodpovedá ďalej rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevyužil, uvedené však nie je vadou (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a v konkrétnych okolnostiach súdneho prípadu. Nedisponuje intenzitou potrebnou pre konštatovanie relevantného porušenia procesného práva účastníka konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu, že navrhovateľ nevzniesol námietku zaujatosti a zákonný sudca nebol vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Odvolateľ v odvolaní neuviedol žiadne iné (ďalšie) okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom

posúdenia nadriadeného súdu. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napríklad I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k neúspešným ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Krajský súd Žilina uznesením č.k. 9NcC/155/2013-21 zo dňa 07.03.2013 nevylúčil z prejednávania a rozhodovania veci zákonnú sudkyňu Okresného súdu Žilina JUDr. Gabrielu Dúbravkovú.

Pokiaľ by aj neexistovalo žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonný sudca funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania aj rozhodovania vecí. Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonný sudca nekonal a nerozhodoval v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Gabriely Dúbravkovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Bezpredmetná je odvolacia námietka, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, nakoľko zo spisu vyplýva, že vo veci bolo nariadené pojednávanie, o ktorom bola spísaná aj riadna zápisnica dňa 24.11.2014.

Nedôvodná je aj odvolacia námietka navrhovateľa o povinnosti súdu rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p., keďže odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu. Vydať rozsudok pre zmeškanie v zmysle ust. § 153b O. s. p. je možnosťou, nie povinnosťou okresného súdu. Takéto riešenie prichádza do úvahy iba v prípade, ak navrhovateľom tvrdený skutkový stav, ktorý sa stáva skutkovým základom rozsudku, považuje súd za nesporný. V danej veci to však konštatovať nemožno.

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Fakticky sa obmedzil len na všeobecné konštatovanie „aby súd mohol konštatovať, že v príslušnom exekučnom konaní sa nevyskytol nesprávny úradný postup, je potrebné zisťovať aj moment skutočného doručenia riadneho poverenia (rozhodnutia o žiadosti na vydanie poverenia)“, ktoré sú v rozpore so žalobným návrhom (svojho nároku sa domáhal z dôvodu nerozhodnutia v zákonnej lehote o návrhu na zmenu súdneho exekútora), a to bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody meritórneho rozhodnutia, ktoré sa s vytýkanými zločkami nesprávneho úradného postupu vysporiadalo vo vecnej rovine.

Odvolací súd nemôže v sporovom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, respektíve preskúmať rozhodnutie na základe iných než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí aj úsudok, že nie je

prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Práve naopak okresný súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho úradného postupu. Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie vzniku škody a nároku na nemajetkovú ujmu v súvislosti s nesprávnym úradným postupom ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti a ďalšími podmienkami vzniku nároku sa okresný súd nezaoberal vzhľadom na nesplnenie tejto podmienky. Odvolací súd sa v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu o nepreukázaní vzniku škody a nároku na nemajetkovú ujmu (§219 ods. 2 O.s.p.). Avšak odvolacie námietky navrhovateľa, že „súd opisuje škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka“, „sú irelevantné úvahy súdu o podstate a rozsahu podnikateľského rizika“, „sú irelevantné úvahy súdu o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora“ a pod. sú bezpredmetné. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, respektíve možnosť zaoberať sa touto námietkou, nakoľko nemá podklad v napadnutom rozhodnutí. Takéto tvrdenie okresný súd neurobil a ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd tiež námietku, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Naopak okresný súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil z akých úvah vychádzal. Riadne vykonal dokazovanie listinným dôkazom - znaleckým posudkom predloženým navrhovateľom, tento presvedčivým spôsobom v odôvodnení rozsudku vyhodnotil. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za svojvoľné, naopak rozsudok vyčerpávajúcym spôsobom zodpovedal všetky právne relevantné otázky, ktoré súviseli s uplatneným nárokom. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa prvostupňový súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel a podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Je výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k žiadnemu z vecných argumentov na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie nepredložil relevantnú, respektíve akúkoľvek protiargumentáciu. Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny. Úvahy súdu o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky si navrhovateľ zvolil, o podstate a rozsahu podnikateľského rizika (na ktoré súd odkázal s poukazom na vyjadrenie odporcu a stotožnil sa s ním) boli riadne zdôvodnené, prečo súd na ne prihliadal, a to predovšetkým pri zisťovaní, či exekučný súd konal bez zbytočných prieťahov. Preto tvrdenie odvolateľa, že tieto úvahy boli irelevantné neobstoja.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.